

— समुद्र *auspringen. in Sprüngen sich bewegen* BHATT. 13, 28.
 — उप 1) *auf der Oberfläche schwimmen: पटुपल्लवते तल्लघु* P. 3, 2, 126, Sch. *schwimmen —, schweben auf oder an; hinschweben zu: गिरिमुपल्लवते नीमूताः* KATH. 36, 7. PANKAV. Br. 12, 5, 14. — 2) *überschwemmen; überziehen, heimsuchen, über Jmd kommen: समुद्रापल्लुतास्तत्र लोका भूरादयः* BHAG. P. 8, 24, 7. उपल्लुतमघौघेन R. 2, 7, 13. रजसोपल्लुतलोक BHAG. P. 5, 6, 13. यत्रैतच्चन्द्रमसमुपल्लवति *wenn es den Mond verfinstert d. h. wenn der Mond sich verfinstert* KAUC. 100. शशी प्रहेयोपल्लुतः R. 2, 40, 80. उपल्लुतं यथा सोमम् MBH. 7, 1944. उपल्लुतमिवादित्यम् 14, 294. R. GORR. 2, 15, 8. चौरैरुपल्लुते ग्रामे M. 4, 118. देवाः पौलस्त्योपल्लुताः RAGH. 10, 5, 14, 64. प्रभवत्यजरापल्लुत PRAB. 98, 17. heimgesucht so v. a. in Noth seiend: भवतो धृतेदाषेण सर्वे वयमुपल्लुताः MBH. 3, 2025. आत्मन्युपल्लुते 2, 2168. आर्तामुपल्लुता दीनां निमग्नो शोकसागरे 14, 2019. उपल्लुतेक्षण *mit bezogenen, getriebenen Augen* HARIV. 4397. BHAG. P. 3, 13, 31. योनि *eine best. Krankheit der weiblichen Scheide* ÇĀṆḢ. S. 1, 7, 102. — 3) *hinzuspringen; उपल्लुत n. nom. act. MBH. 9, 3193. — 4) stürzen von (!): उपल्लवन्ति वित्रस्ता रथेभ्यो रथिनस्तथा । सादिनस्तथाश्चपृष्ठेभ्यो भूमौ चैव पदातयः ॥* MBH. 4, 2003. *weichen von: अर्थाच्च तात धर्माच्च तव बुद्धिरुपल्लुता* 3, 1942. — Vgl. उपल्लव fgg. — caus. 1) *bewässern: (नदी) पूर्वेणोलावतमुपल्लावयति* BHAG. P. 5, 16, 18. — 2) *viell. hinwälzen: स्थानं चतुरन्तं क्वाधस्पदमश्वास्योपल्लावयति* ÇAT. Br. 13, 1, 2, 9.
 — समुप, समुपल्लुत *heimgesucht, in Noth befindlich, in Gefahr seiend* R. GORR. 2, 6, 11.
 — उपनि *sich nähern: दीक्षात्रयमेव तदुपनिप्लवते sie nähern sich dem Aussehen der Dikshā d. i. des Dikshita* AIT. Br. 4, 26.
 — परि (परिप्लूय P. 6, 4, 58, Sch.) 1) *umherschwimmen: आतपः* ÇAT. Br. 11, 5, 4, 80 v. a. *baden: घप्सु परिप्लुतः* MBH. 9, 1869. तीर्थ 3, 8464.
 — 2) *überschwemmen, bewässern, begiessen, übergiessen, überschütten; ganz erfüllen, heimsuchen: सलिलौघपरिप्लुता (पृथिवी) MBH. 3, 12884. MĀRK. P. 81, 75. विन्दुसरः — सरस्वत्या परिप्लुतम्* BHAG. P. 3, 24, 39. तोयपरिप्लुताङ्गान् (क्ष्यान्) R. 2, 43, 33. सक्तवः सर्पिषाभ्यक्ताः शीतवारिपरिप्लुताः SUÇA. 4, 233, 11. (अस्थि) मञ्जरक्तपरिप्लुत 2, 19, 4. शोणितेन परिप्लुता MBH. 2, 2685. 6, 3446. R. 6, 21, 4. BHAG. P. 4, 9, 38. 8, 10, 37. अश्रुपरिप्लुत MBH. 3, 2957. R. 2, 34, 45. 39, 16. 3, 51, 39. 55, 23. 6, 99, 4. शोकाण्वपरिप्लुत 2, 34, 21. वाष्पशोकपरिप्लुता 3, 51, 14. स्नेहसा यामुनेनेव (so ist zu lesen) शैरौघेण परिप्लुतः MBH. 7, 92. कर्षेणास्मि परिप्लुतः 12, 1863. BHAG. P. 2, 9, 17. कृपया 7, 9, 5. 5, 7, 11. शोकेन MBH. 3, 2383. 2004. 5, 2960. 7160. R. 4, 24, 40. दुःखमोह 2, 100, 27. शोकमोह 2, 796. R. GORR. 2, 21, 26. मन्युना MBH. 13, 554. अमर्षपरिप्लुतेन्द्रिय BHAG. P. 3, 19, 7. अरिष्ट 2, 4380. मूर्खा MĀRK. P. 24, 39. देवराज 2, 4380. (पशु) vom Schicksal oder Könige getrieben JĀG. 2, 163. राज्ञो हि चित्तानि परिप्लुतानि getrieben MBH. 2, 2132. योनि *ein krankhafter Zustand der Scheide, durch welchen bei der Beibwohnung heftige Schmerzen verursacht werden*, SUÇA. 2, 396, 10. 18. ÇĀṆḢ. S. 1, 7, 102. — 3) *herumschweben: देवा लोकाननु परिप्लवते* ÇĀṆḢ. Br. 20, 1. *durchschweben, durchfliegen: अयां सुसदृशं व्योम वेगेनाहं परिप्लुतः* R. 5, 56, 39. — 4) *sich umdrehen, sich im Kreise bewegen: अक्षरात्रि परिप्लवमाने संवत्सरं कुरुतः* ÇAT. Br. 3, 2, 3, 4. 1. 3, 5, 16. 6, 4, 16. संवत्सरः 4, 3, 4, 7. देवचक्रे 12, 2, 2, 2. — 5) *in*

unruhige Bewegung gerathen; in der Irre laufen, palari: प्रजाः परिप्लवन् AIT. Br. 1, 14. PANKAV. Br. 10, 12, 1. परिप्लुत n. *das Umherschpringen. Umherhüpfen: सुतपरिप्लुतगा दरिद्राः* VARĀH. Br. S. 67, 116. *herbeispringen: गदामादप्य तरसा परिप्लुत्य* MBH. 6, 2313. — Vgl. परिप्लव fgg. — caus. *schwemmen, baden: परिप्लव्य च वाजिनः* MBH. 4, 2155.

— अभिपरि *übergiessen, heimsuchen, erfüllen, über Jmd kommen: nur im partic. pass.: मेदसा* HARIV. 394. रजसा (नारी) so v. a. *die Regeln habend* MBH. 3, 523. कर्षेणा R. 1, 73, 27. कृपया MBH. 3, 12755. 5, 2742. 7011. HARIV. 14343. संकल्पजेन MBH. 1, 7007. कामेन 4, 481. ज्ञया 9, 272. शोकमोहेन, शोकेन 16, 190. R. 2, 82, 8 (88, 8 GORR.). शोकाभिपरिप्लुत 4, 31, 1. मन्युना MBH. 1, 5145. विषदेन R. 5, 1, 15. चित्तया MBH. 6, 3514. मूर्ख्या 7, 310. 612. 12, 7748 (?).

— संपरि *übergiessen, begiessen: यस्य शोणितवेगेन वेदिः स्यात्संपरिप्लुता* MBH. 12, 3652. संपरिप्लुत *in Noth seiend* 11, 470.

— प्र *dahinschwimmen, fortschiffen: यथा समुद्रं प्रप्लवन्* AIT. Br. 6, 21. TS. 7, 5, 4, 2. प्रप्लुत *in's Wasser getaucht* VS. 8, 59. — caus. 1) *fortschwimmen lassen: प्लवे प्रप्लावयति* SHADY. Br. 3, 8. — 2) *mit Wasser begiessen, abwaschen: कुम्भम्* ÇAT. Br. 4, 4, 3, 20. 6, 2, 1, 7. प्रापिप्लवम् 8. PĀR. GRH. 1, 12. KAUC. 46. 48. — Vgl. प्रप्लावन.

— प्रति s. प्रतिप्लवन.

— वि 1) *auseinander gehen, sich zerstreuen: विप्लोप्यत्, विप्लवमान, विप्लुत* TS. 7, 5, 11, 2. बद्ध चाल्यं च संतिष्ठं विप्लुतं च *zerstreut* MBH. 14, 922. विप्लुत *hierhin und dorthin springend (?)* HARIV. 4011. — 2) *in Unordnung gerathen, zu Grunde gehen, verloren sein, zu Schanden werden: यदि न स्यान्नरपतिः सम्पदेता ततः प्रजा । अकर्णधारा जलधौ विप्लवतेह नौरिव ॥* Spr. 2361. एको बहूनां मूर्खणां मध्ये निपतितो बुधः । पद्मः पथस्तरंगणामिव विप्लवते ध्रुवम् ॥ 3841. तस्य विप्लवते बुद्धिः *geräth auf Abwege* MBH. 2, 1430. विप्लुता बुद्धिः 1429. विप्लुतमानस R. 5, 65, 4. अविप्लुतमति JĀG. 3, 161. अविप्लुतमनोबुद्धि KA. 43, 61. विप्लुतं वयुः *zu Schanden geworden, zu Grunde gegangen* MBH. 11, 601. विप्लुतसर्वार्थ (स्थान) Spr. 2732. BHAG. P. 2, 6, 40. कालविप्लुत 9, 4, 67. अविप्लुतब्रह्मचर्य *nicht gebrochen* M. 3, 2. JĀG. 1, 52. व्रतमेतदविप्लुतम् BHAG. P. 6, 18, 53. वाष्पाविप्लुतलोचन *getrübt, entstellt* R. GORR. 2, 96, 2. शोकविप्लुतलोचन 5, 39, 5. भयविप्लुतलोचना MĀRK. P. 63, 11. कर्षविप्लुतनेत्रा HARIV. 10093. दृष्टौ विप्लुतलोचनः R. GORR. 2, 20, 1. वाष्पविप्लुतया गिरा MBH. 5, 5996. वाष्पाविप्लुतभाषिणी (= गद्गभाषिणी Schol.) R. 2, 37, 30. अविप्लुतचारित्रा *reines Wandels* MĀRK. P. 71, 15. विप्लुता योनिः *ein schmerzhafter Zustand der weiblichen Scheide* SUÇA. 2, 396, 10. 17. विप्लुत *von vernünftigen Wesen gebraucht so v. a. vom richtigen Wege abgekommen, in Verwirrung gerathen* JĀG. 3, 152. MBH. 12, 2142. कलि 2, 6467. 8215. 5, 7223. जीवितच्छेदविप्लुता (सेना) 7, 6676. एवं चरति यो विप्रे ब्रह्मचर्यमविप्लुतः *dem Gelübde treu bleibend* M. 2, 249. *aus der Ruhe gekommen, aufgeregt, aufgebracht* RĪGĀ-TAR. 3, 20. 6, 337. unsittlich, lasterhaft H. 434. KATHIS. 5, 23. अविप्लुता MBH. 12, 12033. ब्राह्मण्या सक् विप्लुता *mit einer Brahmanin Unzucht treibend* M. 8, 377. — Vgl. विप्लव u. s. w. — caus. 1) *schwimmen lassen* KAUC. 41. *überschwemmen: विप्लावितं स्वशिविरं प्रतिस्नेतः सारिज्जलैः* BHAG. P. 9, 15, 21. — 2) *verbreiten, bekannt machen: वेदं विप्लाव्य*